

SCHOOLPLAN 2019-2023

Inleiding

Dit is het schoolplan van kindcentrum de Eshorst, een wettelijk verantwoordingsdocument van ons kindcentrum aan ouders¹, bestuur en overheid. Wij beschrijven waar we ons in de komende vier jaren voor onderwijs op gaan richten. Een deel van deze voornemens heeft betrekking op de afspraken binnen de stichting CKC Drenthe, waar wij onderdeel van uitmaken, een ander deel gaat specifiek over ons eigen kindcentrum.

Besturen en scholen in Nederland hebben namelijk, naast de wettelijke verplichtingen, de ruimte (autonomie) om zelf te bepalen op welke wijze zij vormgeven aan het onderwijsaanbod en de kwaliteit. Binnen de stichting en onze eigen school staan deze onderwerpen regelmatig op de agenda. Dit maakt dat wij onze basiskwaliteit bewaken, scherp zijn op veranderingen, aansluiten bij ontwikkelingen en ambitieus zijn.

In dit schoolplan starten we met de beschrijving van de landelijke, lokale en vanuit de stichting bepaalde kaders. Daarna analyseren wij onze huidige situatie en benoemen we onze innovatieve ontwikkelingen en ambities. We vervolgen met een beschrijving van ons personeels- financieel- en huisvestingsbeleid en het stelsel van kwaliteitszorg. Tot slot geven we een overzicht en planning van alle beleidsvoornemens die verspreid over dit document staan genoemd, verdeeld over de vier jaren.

Cyclisch werken

De gestelde voornemens komen meerdere keren per jaar terug in de directievergaderingen (stichting) en onze teamvergaderingen. Onze eigen voornemens vertalen wij jaarlijks in een jaarplan (managementrapportage). Twee keer per jaar evalueren wij de marap binnen het team en vindt een bespreking plaats tussen de directie en het College van Bestuur. Indien nodig vindt bijstelling of aanpassing plaats. Deze werkwijze past bij onze cyclische manier van werken (zie ook stelsel van kwaliteitszorg, hoofdstuk 6).

Verwijzingen

Dit schoolplan is onderdeel van het totale kwaliteitsbeleid. Het heeft daarom een relatie met andere documenten zoals de kindcentrum gids, het ondersteuningsprofiel, het kwaliteitsbeleid en het strategisch beleid van de stichting CKC Drenthe. Voor de leesbaarheid van dit plan volstaan we met een korte toelichting en verwijzing.

Procedure

De MR van onze school heeft op 16 oktober 2019 ingestemd met het schoolplan. Het schoolplan zal in het schooljaar 2022-2023, bij het opstellen van het nieuwe vierjaren plan, geëvalueerd worden.

Klaas Hessels
directeur

Christelijk Dalton Kindcentrum de Eshorst
Esweg 106
9411 AK Beilen

Website : www.eshorst.nl
Email : deeshorst@ckcdrenthe.nl

---

¹ Daar waar staat ouders wordt in voorkomend geval ook ouder, voogd of verzorger(s) bedoeld.

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	2
1. Richtlijnen en bepalingen	4
1.1 Landelijke overheid	4
1.2 Lokale overheid	4
1.3 Ons schoolbestuur – CKC Drenthe	5
2. Analyse huidige situatie	6
2.1 Leerlingpopulatie	6
2.2 Basiskwaliteit	6
2.3 Sterkte- en zwakte analyse, kansen en bedreigingen	7
2.4 Risico's en maatregelen	8
2.5 Evaluatie vorige schoolplan periode	8
2.6 Landelijke trends en ontwikkelingen	9
3. Onderwijsbeleid	11
3.1 Onderwijsaanbod	11
3.2 Sponsorgelden	17
3.3 Onderwijstijd	17
3.4 Innovatieve thema's	17
3.5 Onze ambities	20
4. Personeelsbeleid	21
4.1 Professionalisering	21
4.2 Leerkrachtvaardigheden	22
5. Het financieel- en huisvestingsbeleid	23
5.1 Financieel beleid	23
5.2 Huisvestingsbeleid	23
6. Stelsel van kwaliteitszorg	24
7. Samenvatting voornemens 2019-2023	26

1. Richtlijnen en bepalingen

Voor de uitvoering van het onderwijs, zijn we mede afhankelijk van bepalingen vanuit de landelijke overheid (wetgeving), de lokale overheid en ons schoolbestuur. In dit hoofdstuk beschrijven wij deze drie situaties en de daaruit volgende beleidsvoornemens.

1.1 Landelijke overheid

De landelijke overheid trekt zich steeds meer terug uit de beleidsontwikkeling, de schoolbesturen en scholen zijn aan zet. Dit betekent niet dat er geen wettelijke eisen meer zijn. Aan onderstaande vier bepalingen dienen alle scholen in Nederland te voldoen.

De Wet op het primair onderwijs

De Wet op het primair onderwijs (WPO) bepaalt hoe het (speciaal) basisonderwijs in grote lijnen geregeld moet zijn. In de WPO zijn artikelen over de bekostiging, kwaliteitseisen en bevoegdheden opgenomen. De onderwijsinspectie gebruikt de WPO bij het onderzoeken van de schoolbesturen en de scholen.

De kerndoelen

De kerndoelen zijn streefdoelen die aangeven waar basisscholen zich op moeten richten. Alle door ons gebruikte methoden zijn kerndoel dekkend. Op dit moment is een landelijke werkgroep bezig een nieuw curriculum te schrijven wat een actualisering van de kerndoelen en eindtermen zal opleveren.

De Wet Referentieniveaus Taal en Rekenen

Deze wet is bedoeld om één doorlopende leerlijn voor taal en rekenen te realiseren: wat moet een kind op elk niveau kennen en hoe ziet de aansluiting met het voortgezet onderwijs eruit. Leerlingen dienen minimaal met het niveau 1F (fundamenteel) of 1S (streefniveau) het basisonderwijs te verlaten. Het niveau 2F heeft iedereen nodig om te kunnen participeren in de maatschappij. De niveaus lopen voor taal op tot 4F (vwo) en voor rekenen op tot 3F (mbo4, havo, vwo).

Passend onderwijs

Met ingang van 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs ingevoerd. Dit betekent dat schoolbesturen omgaan met de verschillende ondersteuningsbehoeften van leerlingen en daarvoor binnen een vastgestelde regio samen verantwoordelijk zijn voor een passend aanbod voor alle kinderen. Ons bestuur is aangesloten bij het samenwerkingsverband 22.01, wat bestaat uit de negen schoolbesturen uit de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden Drenthe en Tynaarlo.

De wijze waarop wij ons passend aanbod en onze (extra) ondersteuning in de school en in het samenwerkingsverband hebben vormgegeven, staat beschreven in ons ondersteuningsprofiel dat op de website te vinden is, evenals de wijze waarop wij onze leerlingen volgen. Dit profiel is voor een periode van vier jaren geschreven (2018-2022).

Beleidsvoornemens

1: Opstellen van een nieuw Ondersteuningsprofiel voor 2022-2026.

1.2 Lokale overheid

Ook de rol van gemeenten is aan het veranderen. De traditionele rol als bestuurder van het openbaar onderwijs is verdwenen. Gemeentelijke taken zijn huisvesting, leerplicht, leerlingenvervoer, voor- en vroeg schoolse educatie (VVE), onderwijsachterstanden en voortijdig schoolverlaten. Wij dragen actief bij aan de uitvoering van de leerplichtwet en het voorkomen van thuiszitters door het tijdig melden van verzuim en de uitvoering van de zorgplicht. Wij nemen deel aan de LEA vergaderingen (lokaal educatieve agenda)

waar gemeente, scholen/schoolbesturen, kinderopvang en instanties uit het sociale domein het gemeentelijk jeugdbeleid 0-23 jaar bespreken.

Sinds 2015 is de regie op de jeugdzorg gedecentraliseerd naar de gemeenten. Als onderwijs hebben wij te maken met dit sociale domein, omdat wij vaak de vindplaats zijn van maatschappelijke, opvoedkundige, gedrags- en/of sociale ondersteuningsvragen. Daar waar het onze leerlingen betreft, werken wij samen met de sociale partners in de preventieve- en geïndiceerde jeugdzorg met als doel de leerling optimaal te begeleiden. Ook zoekt de gemeente steeds vaker onze samenwerking bij de versterking van de lokale economie en samenleving en het aantrekkelijk maken van de gemeente. Een onderwerp als krimp is hier een goed voorbeeld van. Ingaande schooljaar 2019-2020 draagt de gemeente bij aan de inzet van de intern begeleiders in de kinderopvang. In dit schooljaar zullen we verdere uitvoering moeten geven aan deze inzet en afstemming met o.a. Gemeente, GGD en Yorneo

---

Beleidsvoornemen

2: Wij geven uitvoering aan het VVE beleid en aan de nieuwe inzet van intern begeleiders in de kinderopvang en bij de peutergroepen.

1.3 Ons schoolbestuur - CKC Drenthe

Ons kindcentrum maakt onderdeel uit van stichting CKC Drenthe, bestaande uit 30 christelijke basisscholen, 720 medewerkers en 6300 kinderen. CKC Drenthe biedt onderwijs en opvang in zes Drentse gemeenten, te weten Assen, Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Tynaarlo, Noordenveld en Midden-Drenthe.

CKC Drenthe is een stichting ontstaan vanuit een fusie tussen de schoolbesturen CONOD en COG Drenthe (1 januari 2018). Het bestuur bestaat uit een College van Bestuur (CvB) en een Raad van Toezicht (RvT). Hiermee geeft CKC Drenthe uitvoering aan de code Goed Besturen. Er is een Strategisch Beleid voor de komende jaren vastgesteld. Centraal hierin staat de organisatievisie 'Jij wordt gezien', wat samenhangt met de waarden die CKC Drenthe nastreeft.

Alle aangesloten scholen van de stichting zijn, binnen de wettelijke- en stichtingskaders, verantwoordelijk voor de eigen invulling van het onderwijs en de opvang. Hiermee is er ruimte voor profilering en bieden we ouders keuzevrijheid. In het kader van efficiëntie, professionaliteit en kwaliteit worden een aantal taken op stichtingsniveau uitgevoerd. Dat gebeurt door de medewerkers van het bestuursbureau. Een aantal van onze voornemens in dit schoolplan zijn dan ook afgeleid van de afspraken op stichtingsniveau en hebben te maken met de ambitie van de stichting.

2. Analyse huidige situatie

Om onze richting voor de komende vier jaren te kunnen bepalen is het eerst nodig de huidige situatie te analyseren, kansen en risico's in beeld te brengen en trends en ontwikkelingen om ons heen te signaleren.

2.1 Leerlingpopulatie

Kindcentrum de Eshorst had op de teldatum 1 oktober 2018 267 leerlingen. Deze leerlingen waren verdeeld over 12 groepen. De prognose geeft aan dat het aantal leerlingen de komende jaren nog iets zal toenemen tot ongeveer 280.

Leerlingen komen uit het hele dorp. We hebben weinig kinderen met een andere nationaliteit. Het opleidingsniveau van de ouders is boven het gemiddelde. Afgaand op het opleidingsniveau van de ouders mag dus verwacht dat de kinderen goede prestaties leveren en dat dit ook zichtbaar is in de uitstroom naar het Voorgezet Onderwijs (zie verantwoording in onze kindcentrumgids).

2.2 Basiskwaliteit

Alle basisscholen in Nederland moeten voldoen aan de basiskwaliteit zoals verwoord in het waarderingskader van de Inspectie van het Onderwijs. Onderdelen zijn onderwijs kwaliteit, kwaliteitszorg en financieel beheer. De Inspectie van het Onderwijs houdt hier toezicht op.

In dit waarderingskader worden vijf kwaliteitsgebieden beschreven, opgedeeld in 17 standaarden. Als schoolteam zijn wij verantwoordelijk voor de eerste drie gebieden (Onderwijsproces, Schoolklimaat en Onderwijsresultaten). In de praktijk betekent dit dat de directie jaarlijks groepsbezoeken uitvoert, we binnen het team cyclisch de onderwijsresultaten analyseren en dat wij uitvoering geven aan het veiligheidsbeleid. Samen met het schoolbestuur zijn wij verantwoordelijk voor het onderdeel Kwaliteitszorg en ambitie. Het Financieel beheer valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur. Formeel is het schoolbestuur eindverantwoordelijk voor alle standaarden.

Om als stichting zicht te houden op de kwaliteitsgebieden op schoolniveau is binnen CKC Drenthe een intern auditteam aangesteld. Dit team bezoekt de scholen één keer per twee jaar. Na afloop benoemt het team de krachtige elementen van ontwikkeling en geven ze aan waar het ontwikkelingspotentieel of de ontwikkelnoodzaak ligt. Per standaard volgt een oordeel:

Goed = een voorbeeld voor anderen
Voldoende = basiskwaliteit is op orde: ontwikkelpotentieel wordt aangegeven.
Moet beter = basiskwaliteit is niet op orde: ontwikkelnoodzaak op korte termijn.

Op 8 april 2019 heeft het auditteam een bezoek aan onze school gebracht. De bevindingen van het auditteam, aangevuld met onze eigen bevindingen, staan hieronder verwoord: goed = groen, voldoende = geel, moet beter = rood, grijs = niet beoordeeld.

Onderwijsproces	OP1	Aanbod	Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.
	OP2	Zicht op ontwikkeling	Het volgen van de ontwikkelingen van de leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.
	OP3	Didactisch handelen	Het didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.
	OP4	(Extra) ondersteuning	Leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding.
	OP6	Samenwerking	Het samenwerken met relevante partners om het onderwijs voor de leerlingen vorm te geven.
	OP8	Toetsing en afsluiting	De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Schoolklimaat	SK1	Veiligheid	Schoolleiding en leraren dragen zorg voor een veilige omgeving voor leerlingen.
	SK2	Pedagogisch klimaat	Het hebben van een ondersteunend pedagogisch klimaat.
Onderwijsresultaten	OR1	Resultaten	Het met de leerlingen behalen van leerresultaten die tenminste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.
	OR2	Sociale en maatschappelijke competenties	De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde doelen.
	OR3	Vervolgsucces	De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet ten minste aan de verwachtingen van de school.
Kwaliteitszorg en ambitie	KA1	Kwaliteitszorg	Het bestuur en de school hebben een stelsel van kwaliteitszorg ingericht en verbeteren op basis daarvan het onderwijs.
	KA2	Kwaliteitscultuur	Het bestuur en de school kennen een professionele kwaliteitscultuur en functioneren transparant en integer.
	KA3	Verantwoording en dialoog	Het bestuur en de school leggen intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voeren daarover actief een dialoog.
Financieel beheer	FB1	Continuïteit	Het bestuur is financieel gezond en kan op korte en langere termijn voldoen aan zijn financiële verplichtingen.
	FB2	Doelmatigheid	Het bestuur maakt efficiënt en effectief gebruik van de onderwijsbekostiging.
	FB3	Rechtmatigheid	Het bestuur verwerft en besteedt de onderwijsbekostiging conform wet- en regelgeving.

De school is al enige tijd bezig met het verbeteren van de 'zicht op ontwikkeling'. Hiervoor worden de logboeken gebruikt en deze worden voortdurend aangepast en verbeterd tot we de juiste manier hebben gevonden om goed zicht te krijgen op de ontwikkeling. Dit moet in schooljaar 2019-2020 worden afgerond. Het bovenstaand overzicht leidt tot de volgende beleidsvoornemens:

Beleidsvoornemens

3: De doelmatigheid van het financieel beheer verbeteren tot het niveau 'goed'.

4: Verbeteren van 'zicht op ontwikkeling' d.m.v. aanpassen van de logboeken.

5: Verbeteren van het didactisch handelen

2.3 Sterkte en zwakte analyse, kansen en bedreigingen

In november 2018 is kindcentrum de Eshorst geïnspecteerd door de Nederlandse Dalton Vereniging om te komen tot een volwaardig Dalton kindcentrum. De visitatiecommissie was vol lof over o.a. de aansluiting van de kinderopvang op de school, het functioneren van de plusgroep, veiligheid/vertrouwen en zelfstandigheid van leerlingen en de sfeer op het kindcentrum. Deze visitatie heeft geleid tot de toekenning van een licentie voor 5 jaar als officieel Dalton kindcentrum. De aanbeveling vanuit deze visitatie wordt meegenomen in de aanbeveling vanuit dit schoolplan (aanbeveling 6).

Het feit dat de Eshorst het eerste officiële Dalton Kindcentrum is in Noord Nederland, heeft een positieve uitwerking op de bekendheid en wordt als een kans gezien.

Ook de aanwezigheid van de plusgroepen en een specialist cognitief talent heeft een positieve uitwerking op de Eshorst. Alle cognitief getalenteerde leerlingen vanaf groep 5 kunnen één keer per week de plusgroep bezoeken. In de notitie 'Cognitief Talent' van CKC Drenthe wordt het belang hiervan onderstreept en wordt formatie beschikbaar gesteld voor de plusgroepen. Hierbij worden Kindcentrum de Beatrix en Kindcentrum Drijber gekoppeld aan de Eshorst voor de plusklaslessen. De komende jaren zullen we

onderzoeken hoe we ook de cognitief getalenteerde leerlingen van de onderbouw in de plusgroepen kunnen betrekken.

In maart 2019 is er een tevredenheidspeiling (Vensters PO) geweest voor ouders, leerlingen en leerkrachten. Ouders beoordelen ons kindcentrum met het cijfer 7,8 en de bovenbouw leerlingen beoordelen het kindcentrum met een 8,1. Uit analyse van de peiling onder de ouders blijkt dat de informatie die ouders krijgen over de leerlingen relatief het laagst scoort. Het komende schooljaar zullen we onderzoeken hoe deze beoordeling tot stand is gekomen en de maatregelen die we hierna zouden moeten nemen. Ingaande schooljaar 2018 -2019 is de Eshorst leerafdeling geworden van het Drenthe College. Er is een contract afgesloten tussen het Drenthe College in Assen en Kindcentrum De Eshorst voor het starten van een leerafdeling. Hiervoor plaatsen we 15 studenten, die ook geplaatst kunnen worden binnen Kindcentrum De Beatrix. De studenten worden geplaatst binnen de opvang en de groepen 1 t/m. 8. Op woensdagmiddag is hiervoor ook een begeleider aanwezig van het Drenthe College. Tijdens woensdagmiddagen zijn er presentaties van gastsprekers, is er overleg over werken in de groepen en wordt er gewerkt aan opdrachten. Deze samenwerking is voor zowel de Eshorst als het Drenthe College een win-win situatie. De studenten kunnen veel praktische vaardigheden opdoen en ons kindcentrum heeft voortdurend veel studenten die kunnen worden ingezet ter ondersteuning.

Beleidsvoornemen

6: Aanpassen Daltonboek als doorgaande lijn kindcentrum zoals beschreven in het visitatieverslag.

7: Plusgroepen realiseren voor kinderen uit groep 1 t/m 4.

8: Vergroten ouderbetrokkenheid t.a.v. leerlingen informatie.

9. Vergroten van de inzetbaarheid van de studenten binnen het kindcentrum

---

2.4 Risico's en maatregelen

Het huidige lerarentekort is een groot risico. Hierdoor wordt er voortdurend een beroep gedaan op de creativiteit van team en directie om de formatie rond te krijgen. Met name door regelmatige acute ziektegevallen moeten groepen worden gecombineerd of klassen worden opgesplitst. Dit werkt nadelig voor de kwaliteit van instructie en de continuïteit binnen de groepen. Hierdoor lopen we het gevaar dat de kwaliteit van ons onderwijs afneemt. Binnen het schoolteam zullen we alle creativiteit moeten benutten om het lerarentekort op te kunnen vangen. Dit kan door tijdelijke uitbreiding van uren van zittende leerkrachten of door slim om te gaan met de extra werkdruggelden die de school ontvangt. Ook is er een protocol opgesteld hoe om te gaan met acute vervangingsproblemen.

Jaarlijks zullen we het vervangingsprobleem/lerarentekort en de risico's moeten inschatten en daarop moeten acteren.

Door de grote toename van het aantal kinderen in de kinderopvang is ons gebouw zo langzamerhand helemaal vol en is er geen ruimte meer voor extra groepen. Nu al wordt, indien we gebruik maken van een instroomgroep, deze groep tijdelijk opgevangen in het speellokaal. Een vol gebouw zou een leerlingenstop/wachlijst kunnen betekenen, hetgeen een zeer nadelige uitwerking kan hebben voor de ontwikkeling van het leerlingenaantal. We zullen moeten onderzoeken hoe we extra ruimte kunnen creëren in het schoolgebouw om ook toekomstige leerlingen/peuters te kunnen opvangen.

Beleidsvoornemen

10: Onderzoek starten naar uitbreidings-/aanpassingsmogelijkheden schoolgebouw.

2.5 Evaluatie vorige schoolplan periode

De afgelopen jaren hebben we ingezet op opbrengstgericht- en handelingsgericht werken met als doel de leeropbrengsten te verhogen. Er is gewerkt aan het stellen van doelen, het sturen op data en het verhogen van de leerkrachtvaardigheden. Een manier om de

ontwikkeling van de kinderen effectief en efficiënt te volgen en te beschrijven is het werken met De Nieuwe Aanpak (DNA). Het werken met het digitale DNA is ingevoerd waarbij ook de logboeken zijn ingevoerd. Ook zijn de vorming naar één kindcentrum en de invoering van passend onderwijs belangrijke thema's geweest. De Eshorst is een Dalton Kindcentrum geworden en zijn de kinderopvang/peutergroepen volledig geïntegreerd.

In de afgelopen schoolplanperiode is het continuooster ingevoerd en werd het onderbouwplein volledig opgeknapt en kregen we nieuw leerlingenmeubilair en werd het ouderportaal (gekoppeld aan de website) ingevoerd.

Om ons aanbod up to date te houden hebben we een aantal methodes en werkwijzen vernieuwd; Schrijven, kleuteruniversiteit, Lijn 3, en Met sprongen vooruit.

Er zijn specialisten (L11-leerkrachten) benoemd voor rekenen en taal en er wordt gewerkt met bouwcoördinatoren en een dalton coördinator.

Naast het schoolplan is er in het kader van de opleiding directeur IKC in 2017 een businessplan voor het kindcentrum gemaakt. Dit plan zit nog in de brainstormfase en gaat uit van het loslaten van het klassikale systeem. Dit zal in deze schoolplanperiode een vervolg krijgen (zie bijv. Beleidsvoornemen 32).

Verreweg de meeste beleidsvoornemens zijn gerealiseerd. We nemen mee naar deze schoolplanperiode:

---

beleidsvoornemen

11: Realiseren van een nieuwe methode begrijpend- en technisch lezen groep 4 en 5

12: Overgang groep 2 naar groep 3 verbeteren door pilot Kindvolgend Leesonderwijs

13: Nascholing ICT vaardigheden m.b.t. 'teams' en werken in de 'cloud'

2.6 Landelijke trends en ontwikkelingen

Onderwijs is een maatschappelijke sector, waardoor landelijke trends en ontwikkelingen (in)direct van invloed kunnen zijn op het onderwijs, het personeel en/of de kinderen. Daar waar nodig leiden de ontwikkeling tot het formeren van voornemens.

Demografische en economische trends en ontwikkelingen

- 1.** De gemiddelde leeftijd van de bevolking stijgt, waardoor de sociale voorzieningen door een kleinere groep werkenden moet worden opgebracht. Dit heeft invloed op de collectieve voorzieningen en de pensioengerechtigde leeftijd. Voor (oudere) werknemers kan dit extra druk of onrust met zich meebrengen.
- 2.** De samenstelling van huishoudens is meer divers geworden. Het aantal kinderen neemt af, het aantal eenpersoonshuishoudens neemt toe. Er is een toename in aantal scheidingen te zien en nieuwe gezinssamenstellingen ontstaan. Dit vraagt soms om andere oudercontacten en kan invloed hebben op de gesteldheid van kinderen.
- 3.** De trek naar de stad en de krimp in leerlingaantallen leidt tot groei en krimpregio's. Dit heeft gevolgen voor de leefbaarheid en de arbeidsmarkt. Strijd om de leerlingaantallen onder scholen neemt toe. Een dalend leerlingaantal kan leiden tot samenwerkingsvormen tussen schoolbesturen, zodat voor een dorp/wijk onderwijs behouden blijft.
- 4.** De individualisering leidt tot een toename van persoonlijke keuzevrijheid en een verlies van de sociale cohesie zoals we die kennen. Het aantal mensen met kerkelijke gezindten neemt af, de opkomst van populistische partijen neemt toe. Er is een daling in het aantal leden bij maatschappelijke organisaties en een daling in het aantal beschikbare vrijwilligers.
- 5.** De arbeidsmarkt verandert. Sommige banen worden overbodig door technologische ontwikkelingen. Wij leiden kinderen op voor banen die nu nog niet bestaan. De onderwijssector heeft te maken met een groot tekort aan leerkrachten. Dit verhoogt de werkdruk bij de medewerkers, helemaal in perioden van ziekte en vervanging.

6. Het aantal huishoudens dat in armoede leeft neemt sinds 2010 weer toe. De kans op armoede is het hoogst bij eenoudergezinnen, lager opgeleide hoofdkostwinners, niet-westerse huishoudens en bijstandontvangers.

Sociaal maatschappelijke en politieke trends en ontwikkelingen

1. Door de individualisering verschuift een standaard aanbod naar de wens voor een persoonlijke invulling van onderwijs en opvang. Dit vraagt om flexibilisering van het aanbod, andere vormen van interactie en een ander competentieprofiel van professionals.
2. Het opbrengstgericht werken, waarbij de toegevoegde waarde van onderwijs voor de leerlingen in meetbare en controlerende termen wordt gevolgd, kan tot frustraties en een toename in werkdruk leiden.
3. Er is de laatste jaren sprake van een pedagogisch principe die veronderstelt dat elk sociaal probleem door het onderwijs opgelost kan worden. Dit zadelt het onderwijs op met een onmogelijke opgave, wat het gevoel van werkdruk bij leerkrachten kan doen toenemen.
4. Door een toename in internetgebruik en social media wordt informatie transparanter. Dit maakt ook dat (ouder)communicatie sneller en meer op afstand plaatsvindt. Simpele dingen kunnen snel aan kracht winnen door het digitaal delen van meningen. Beïnvloeding via mediahypes is een standaard communicatie middel wat voor- en tegenstanders creëert, niet altijd daadwerkelijk gebaseerd op feitelijke kennis.
5. De versobering van collectieve voorzieningen vanuit de politiek maakt dat er meer beroep gedaan wordt op de eigen kracht van burgers in de ondersteuning binnen het eigen netwerk (familie, buurt en mantelzorgers). Naast het werk vragen dit soort zaken ook aandacht, tijd en/of druk van medewerkers.

Beleidsvoornemen

14: Meer aandacht voor mediawijsheid

Technologische en ecologische trends en ontwikkelingen

1. Aan de ene kant is onze samenleving enorm vooruit gegaan door innovatie en technologie. Door een steeds lagere kostprijs zijn middelen en nieuwe technologie voor veel meer mensen toegankelijk en betaalbaar geworden. Anderzijds zien we dat banen bedreigd worden door robots, digitalisering en automatisering. Wat zijn de banen van de toekomst?
2. Steeds meer zaken zijn digitaal te regelen, waardoor de uitwisseling van persoonlijk data-verkeer toeneemt. Het borgen van de veiligheid en privacy wordt belangrijk. De verkregen data maakt ook dat de overheid en andere belangengroepen de beschikking krijgt over nieuwe inzichten in patronen van groepen burgers en hierop kan acteren.
3. Het leven in een consumptieve maatschappij laat een ecologische voetprint achter. Meer geld, betere transportmogelijkheden en grootschalige industriële productie maakt overdadig koopgedrag mogelijk. We beseffen nu langzamerhand dat dit gedrag niet onbeperkt door kan gaan. Begrippen als duurzaam, ecologisch, recycling en consuminderen winnen terrein.

Beleidsvoornemen

15: Werken aan 21ste eeuwse vaardigheden. Onderzoekend en ontwerpnd leren.

16: Aandacht en bewustwording voor meer duurzaamheid, o.a. gescheiden inzamelen van afval.

---

3. Onderwijsbeleid

De analyse uit het vorige hoofdstuk geeft invulling aan een noodzakelijk deel van onze beleidsvoornemens. Maar we willen meer bieden. In dit hoofdstuk beschrijven wij ons onderwijsaanbod en de thema's waarmee we ons onderscheiden. Tot slot gaan we in op onze ambities.

3.1 Onderwijsaanbod

Werken met ontwikkelingsmateriaal

Doelen	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
De doelen en uitgangspunten staan beschreven in het document Beredeneerd aanbod groep 1-2 en de handleidingen.	Kleuter-universiteit Met sprongen Vooruit	De werkwijze sluit aan bij de kerndoelen.	Zie de groepsmap en Digitale leerlingenregistratie	17: Borgen leerstofaanbod groep 1 en 2 en onderzoek naar een nieuw leerl. Volgmodel (koppeling kov-onderwijs)

Taalontwikkeling groep 1 en 2

Doelen	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Map Fonemisch Bewustzijn Taalplein Kleuter-universiteit	De werkwijze en methoden sluiten aan bij de kerndoelen.	Zie de groepsmap en Digitale leerlingenregistratie	Zie beleidsvoornemen 12

Rekenontwikkeling groep 1 en 2

Doelen	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
--------	---------------------	--	---------------------------	-------------------

De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Rekenplein Kleuter-universiteit Met Sprongen Vooruit	De werkwijze en methoden sluiten aan bij de kerndoelen.	Zie de groepsmap en Digitale leerlingenregistratie	18: Vervolgcurssussen Met Sprongen Vooruit
--	--	---	--	---

Nederlandse taal

Doelen	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Taalactief Nieuwsbegrip XL Karakter Lijn 3 Schrijfdans Pennenstreken	De methoden voldoen aan de kerndoelen en de referentie-niveaus	Zie taalplan	11: Oriëntatie nieuwe leesmethode technisch lezen groep 4 en 5 2019-2020

Engelse taal

Doelen	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Take it Easy	De methode voldoet aan de kerndoelen	Zie handleidingen groep 5 t/m 8	19: Oriëntatie op Engels in de onderbouw

Rekenen en wiskunde

Doelen	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens

De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Alles Telt Materialen 'Met Sprongen Vooruit'	De methode voldoet aan de kerndoelen en de referentieniveaus	Zie rekenplan	20: Vanaf 2022 oriëntatie op een nieuwe rekenmethode 18. Vervolg cursussen Met Sprongen Vooruit
--	---	--	---------------	--

Oriëntatie op jezelf en de wereld

Aardrijkskunde

Doelen	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Wereldzaken	De methode voldoet aan de kerndoelen	We werken volgens de handleiding in de methode	Evalueren van de handleiding en werkwijze. Eventueel aanpassing van de werkwijze.

Geschiedenis

Doelen	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Tijdzaken	De methode voldoet aan de kerndoelen	We werken volgens de handleiding in de methode	Evalueren van de handleiding en werkwijze. Eventueel aanpassing van de werkwijze.

Natuuronderwijs

Doelen	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens

De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Leefwereld	De methode voldoet aan de kerndoelen	We werken volgens de handleiding in de methode	21: Oriëntatie op een nieuwe methode Natuur (en Techniek) Zie aanbeveling 22
--	------------	--------------------------------------	--	---

Techniek

Doelen	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Leefwereld Techniektorens	De methode voldoet aan de kerndoelen	We werken volgens de handleiding in de methode.	21: Oriëntatie op het vak Techniek en Science evt. implementatie nieuwe methode/werkwijze incl. natuur 22: Jaarlijkse Techniekdag groep 1 t/m 6 en Groep 7 en 8 een techniek dag op het VO 23: Actualiseren beleidsplan doorgaande lijn Techniek 24: Leren programmeren bovenbouw

Verkeer

Doelen	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Rondje Verkeer (groep 3-4) Op Voeten en Fietsen (groep 5-6) Jeugdverkeerskrant (groep 7)	De methode voldoet aan de kerndoelen	We werken volgens de handleiding in de methode Groep 7 doet het theoretisch en praktisch verkeers-examen	

Cultuureducatie

Doelen	Methoden/ materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
De leerlingen ervaren verschillende vormen van culturele uitingen; muziek, dans, drama, beeldende vorming e.d.	Bibliotheek op school Moet je Doen Cultuurmenu Cultuur met Kwaliteit (CMK) Cultuurmenu en Culturele Mobiliteit	De methode voldoet aan de kerndoelen	We werken volgens de handleiding in de methode Samenwerking met plaatselijk jeugdorkest voor AMV in groep 4 en 5	25: Cultuurbeleidsplan uitbreiden met Cultureel Erfgoed

Bevordering van gezond gedrag

Doelen	Methoden/ materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Leefwereld	De methode voldoet aan de kerndoelen	We werken volgens de handleiding in de methode	

Sociale redzaamheid

Doelen	Methoden/ materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Kinderen en hun sociale talenten	De methode voldoet aan de kerndoelen. Vanwege het aanscherpen van wet- en regelgeving wordt een nieuwe methode onderzocht.	We werken volgens de handleiding in de methode	26: Oriëntatie op een nieuwe methode sociale redzaamheid

Burgerschapsvorming

Doelen	Methoden/ materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Kinderen en hun sociale talenten Trefwoord Tijdzaken Wereldzaken	De methoden voldoen aan de kerndoelen	We werken volgens de handleidingen in de methodes.	

Kunstzinnige oriëntatie

Doelen	Methoden/ materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Moet je doen Methode Eigenwijs	De methode voldoet aan de kerndoelen	We werken volgens de handleiding in de methode	

Bewegingsonderwijs

Doelen	Methoden/ materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens
De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Basislessen bewegingsonderwijs Nieuwe methode: gyminspiratie	De methode voldoet aan de kerndoelen	We werken volgens de handleiding in de methode Een dag in de week vakleerkracht gymnastiek	27: Uitbreiding uren vakleerkracht gymnastiek

Godsdienstige Vorming

Doelen	Methoden/ materialen	Relatie met de kerndoelen en referentieniveaus	Uitvoering in de praktijk	Beleidsvoornemens

De doelen en uitgangspunten staan beschreven in de algemene handleidingen van de gebruikte methoden en materialen.	Trefwoord	De methode sluit aan bij kerndoelen uit het domein oriëntatie op jezelf en de wereld	We werken volgens de handleiding in de methode	<i>28: Oriëntatie of trefwoord ook in de peutergroepen gebruikt kan worden</i>
--	-----------	--	--	--

3.2 Sponsorgelden

Tot nu toe is dit niet bij ons van toepassing, maar mochten wij sponsorgeld of een schenking krijgen dan zullen wij dit weloverwogen/onderbouwd en in samenspraak met bestuur, MR en leerlingenraad uitgeven.

3.3 Onderwijstijd

Op onze school hanteren wij voor groep 3 t/m 8 het 5 gelijke dagen rooster. Dit houdt in dat de kinderen 5 dagen in de week 5 uur per dag onderwijs krijgen, dus 25 uur per week. De kinderen van groep 1 t/m 2 hebben de vrijdagmiddag vrij, zij krijgen 23 ½ uur onderwijs in de week. De groepen 1 t/m 4 gaan 3814 uren naar school, en de kinderen van groep 5 t/m 8 gaan 3915 uur naar school. Kinderen krijgen bij ons in totaal van groep 1 t/m 8 7754 uren onderwijs. Met dit aantal uren zitten we ruim boven de minimale uren die wij verplicht zijn om te geven (7520 uren).

3.4 Innovatieve thema's

We zijn continu alert op veranderingen, ontwikkelingen en innovaties. Daar waar gewenst en passend bij onze visie, nemen we deze thema's op in ons aanbod met het doel ons te onderscheiden, ons aanbod te laten aansluiten bij de actualiteit en ons personeel voldoende te kunnen faciliteren. In de komende jaren geven wij verdere uitvoering aan onderstaande innovatieve onderwerpen.

Kindcentra

Onze school is sinds 2016 een kindcentrum. Dat betekent dat we naast onderwijs ook een vorm van opvang aanbieden. Binnen CKC Drenthe zijn alle scholen omgevormd naar een kindcentrum. De vorm en inhoud verschillen per locatie. Dit is mede afhankelijk van de specifieke situatie in de wijk/dorp/stad en van de huisvestingsmogelijkheden. Door het werken in een kindcentrum realiseren wij een doorgaande lijn tussen opvang en onderwijs, die ten goede komt aan de ontwikkeling van kinderen. Deze doorgaande lijn is vooral ook zichtbaar in ons Dalton concept. Tevens komen wij tegemoet aan de veranderende opvoed- en opvangbehoefte van ouders.

Beleidsvoornemen

29: Opzetten doorgaande lijn voor o.a. LVS, themaplanning en gezamenlijke hoeken

30: Samenwerkingsactiviteiten uitbreiden en beschrijven

Het Jonge Kind

De wijze waarop het jonge kind leert (0-7 jaar), is beduidend anders dan oudere kinderen. Jonge kinderen leren door spel. Het bieden van een rijke leer- en ontwikkelingsomgeving, die aansluit bij de belevingswereld, maakt dat kinderen in aanraking komen met de verschillende ontwikkelingsgebieden- en fasen. We geven jonge kinderen ruimte om te spelen en leren en leerkrachten ruimte om hier uitvoering aan te geven.

Voor groep 1 en 2 zijn we bezig om onze visie op het kleuteronderwijs opnieuw te beschrijven m.b.v. het werkboek EKO (Echt KleuterOnderwijs). We starten in schooljaar 2019-2020 met het daarop aansluitend LVS van Pravoo.

Om de doorgaande lijn van groep 2 naar groep 3 nog beter te laten verlopen gaan wij vanaf schooljaar 2019-2020 starten met een pilot Kindvolgend leesonderwijs groep 2 en 3

Beleidsvoornemen

12: Starten pilot Kindvolgend leesonderwijs groep 2 en 3

31: Invoering EKO (Echt Kleuter Onderwijs) en lvs van Pravoo

Onderwijs Anders Organiseren

Veranderende inzichten van de laatste jaren over hoe kinderen leren, het doorbreken van klassikale structuren, de wijze van toetsen, het inrichten van het gebouw en het tekort aan leerkrachten maakt dat we steeds meer kijken naar manieren om het onderwijs anders te gaan organiseren. De opleiding Directeur Kindcentra, die door alle directies van CKC Drenthe is gevolgd, heeft hier ook inzicht in gegeven.

In het businessplan, geschreven door de directeur van de Eshorst, wordt al een mogelijkheid beschreven om het leerstofjaarklassensysteem af te schaffen. Dit thema is de komende jaren een belangrijk onderwerp van discussie. Een brainstormgroep zal de komende jaren de discussie op gang gaan brengen. De pilot groepsdoorbrekend leesonderwijs voor groep 2 en 3 zoals hierboven beschreven is al een voorzet op het Onderwijs Anders Organiseren.

Beleidsvoornemens

32: Vanaf schooljaar 2019 een aanzet geven om het onderwijs anders te gaan organiseren. (o.a. via pilot Kindvolgend leesonderwijs)

Gepersonaliseerd leren

Het onderwijssysteem is vaak ingericht volgens het leerstofjaarklassensysteem en gaat uit van gemiddelden en leeftijden. Gepersonaliseerd leren wordt als oplossing gezien voor de roep van leerlingen en leerkrachten om kinderen meer volgens hun eigen behoeften te laten leren. Maar hoe zorg je als leerkracht dat je voor alle leerlingen hier aan tegemoet kan komen, zonder dat het individueel onderwijs wordt en de werkdruk kan toenemen? En kan je uitvoering geven aan gepersonaliseerd leren zonder het afschaffen van het leerstofjaarklassensysteem? Educatieve software wordt vanuit de uitgeverijen gepromoot als oplossing voor de praktische uitvoering van gepersonaliseerd leren, maar is een middel en geen voorwaarde.

In het schooljaar 2018-2019 zijn wij gestart met het houden van kindgesprekken, mede door het inzetten van de werkdruk gelden komt er iets meer ruimte beschikbaar voor de leerkrachten om deze kindgesprekken te voeren. Door de Dalton weektaak en de reflectiegesprekken met de leerlingen komt er steeds meer verantwoordelijkheid te liggen bij de leerling en wordt het eigenaar worden van het eigen leerproces steeds belangrijker. We gaan deze ontwikkeling de komende jaren verder uitbreiden.

Beleidsvoornemen

33: Uitbreiden kindgesprekken en de leerlingen meer eigenaar maken van hun leerproces

---

Generatiebewust beleid

Door het huidige lerarentekort en het feit dat er in de komende jaren te weinig startende leerkrachten zijn, wordt het belang om het zittende personeel aan ons te blijven binden, steeds groter. In het najaar van 2018 zijn daarom vanuit CKC Drenthe drie zogenaamde boshuissessies georganiseerd, steeds per generatie, met als doel de uitdagingen, kansen, krachten en valkuilen van iedere specifieke generatie in beeld te brengen. Op dit moment werken vier generaties naast elkaar op de werkvloer, ieder met door de tijdsgeest

bepaalde normen en waarden. Het is van belang om inzage te hebben en tegemoet te komen aan de specifieke behoeften per generatie, zodat werkplezier toeneemt en bewust gebruik wordt gemaakt van talenten.

CKC Cafés en CKC Academie

Jaarlijks organiseert de stichting professionaliseringsactiviteiten die aansluiten bij de actualiteit en de behoefte van de scholen/het personeel. CKC Cafés zijn avonden, verspreid over het jaar, waar per avond door een spreker een specifiek onderwerp wordt aangeboden. De avonden bestaan deels uit theorie en deels uit praktische opdrachten. Medewerkers van CKC Drenthe kunnen zich online en gratis aanmelden voor de Cafés.

In de CKC Academie worden actuele cursussen en opleidingstrajecten in company, ruim voorafgaand aan het nieuwe schooljaar, aangeboden. Medewerkers kunnen zich hiervoor inschrijven. Bekostiging van de trajecten gaat via de professionaliseringsmiddelen vanuit de cao.

Cognitief talent

Binnen CKC Drenthe hebben wij aandacht voor de ondersteuningsbehoeften van alle leerlingen, ook voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen. Wij stemmen ons aanbod af op hun behoeften, zowel sociaal-emotioneel als cognitief. Op alle kindcentra is een specialist cognitief talent werkzaam. Daarnaast worden plusgroepen georganiseerd op eigen locatie of samen met een ander kindcentrum in de regio. De organisatie gebeurt door de coördinator cognitief talent, die op stichtingsniveau is aangesteld. Voor hoogbegaafde leerlingen beschikt de stichting over een eigen Leonardo Afdeling, verbonden aan de Kloostertuin in Assen. De kinderen komen vanuit heel Drenthe en daarbuiten. Zie ook hoofdstuk 2.3 met het beleidsvoornemen.

Ondersteuningsteam

In het kader van passend onderwijs willen wij kinderen een aanbod bieden, aansluitend bij hun ondersteuningsbehoefte. Hierin werken wij samen met andere reguliere en speciaal (basis) onderwijs scholen. Onze intern begeleider vervult een centrale rol in onze school bij het ondersteunen van kinderen en leerkrachten. Vanuit de stichting kunnen we begeleiding krijgen vanuit het ondersteuningsteam. Hierin zijn orthopedagogen, gedragsdeskundigen en ontwikkelingspsychologen werkzaam.

Cluster Leer Gemeenschappen (CLG's)

Binnen onze stichting is veel kennis en ervaring aanwezig. Door het delen van kennis in de vorm van leergemeenschappen verhogen wij de kwaliteit van het onderwijs. Alle directies zijn ingedeeld in vier CLG's en bespreken diverse onderwerpen, onder leiding van een eigen voorzitter. Ook de managementrapportages worden in de CLG's besproken. De CLG's zijn gekoppeld aan de maandelijkse directie overleggen, wat betekent dat een groot deel van de inhoudelijke vergadering in de CLG's aan bod komt.

ICT

De opkomst van allerlei technologische middelen maakt dat onze samenleving en het onderwijs veranderd, waardoor andere en nieuwe vaardigheden van leerkrachten en kinderen worden gevraagd. ICT speelt hierin een grote rol. Vanuit de stichting wordt coördinatie en ondersteuning verleend aan dit proces en innovatieve ontwikkelingen geïnitieerd. Het beheer van techniek wordt zoveel mogelijk op de eigen locatie uitgevoerd. Centrale inkoop en begeleiding geldt voor de aanschaf van software, het netwerkbeheer, de internetverbindingen en de digitale werkomgeving. Op iedere school is een OICT-er werkzaam en is een ICT plan ontwikkeld.

Voor de komende jaren staan er grote veranderingen op ICT-gebied gepland voor de Eshorst: de digitale schoolborden zullen plaats maken voor touchscreens, de server verdwijnt en we zullen 'in de cloud' gaan werken met 'teams', de laptops zullen worden vervangen door Chromebooks en daarnaast wordt ook nog een nieuw administratieprogramma ingevoerd (ParnasSys).

Beleidsvoornemen

34: Omzetten administratiesysteem van Esis naar ParnasSys

12: Leren en uitvoeren van het werken 'in de cloud'

35: Leren werken met chromebooks

3.5 Onze ambities

Naast onze innovatieve thema's die al zijn ingezet, hebben we ook ambities voor de nabije toekomst. Het betreft onderwerpen waar we nog verder inhoud en invulling aan moeten geven, maar wat richtinggevend is voor de toekomst. Ook vanuit de stichting zijn ambities gesteld. De ambities kunnen betrekking hebben op het onderwijsprogramma, het pedagogisch-didactisch klimaat, het schoolklimaat, de veiligheid en ons personeelsbeleid

Ambities vanuit de stichting m.b.t. het onderwijsaanbod zijn:

- Robotica
- Media vormgeving
- Onderwijswerkplaats
- Techniek & Science
- Het zelf organiseren van het sociaal domein binnen de onderwijssetting.

Ambities vanuit de stichting m.b.t de leerkrachtvaardigheden zijn:

- Zicht op ontwikkeling, didactisch handelen, pedagogisch handelen en veiligheid is tijdens de interne audit met een goed beoordeeld.

Ambities op schoolniveau zijn:

- Zie beleidsvoornemen 4 en 5
- Techniek en science (zie beleidsvoornemen bij techniek)
- Ipads voor de onderbouw, Chromebooks voor de bovenbouw

4. Personeelsbeleid

Een juiste uitvoering van het personeelsbeleid zorgt voor gedreven en professionele medewerkers die met plezier aan het werk zijn. Dit heeft een positieve relatie met de organisatie en de kwaliteit van het onderwijs. De kaders voor het personeelsbeleid worden, samen met de klankbordgroep personeel (directies), vanuit het bestuurskantoor beschreven. Een deel van de taken wordt vanuit het bestuurskantoor uitgevoerd, een ander deel door de directies op teamniveau.

Binnen CKC Drenthe bestaat het personeelsbeleid uit de volgende onderdelen:

1. Voldoen aan wet- en regelgeving
2. Het bieden van een gezonde en veilige werkomgeving
  - Duurzame inzetbaarheid
  - Generatiebewust personeelsbeleid
  - Goed arbo beleid
3. Bewust omgaan met verzuim. Verzuim betekent vaak extra administratie, organisatie en kosten. We streven naar een verzuim van 5% of lager.
4. Het hanteren van een werving- en selectiebeleid waarmee goed en voldoende personeel wordt geworven om de formatie en vervangingsbehoefte te vervullen.
5. Adequaat en eerlijk belonen, waarbij rekening wordt gehouden met de verplichte cao.
6. Voldoende inspraak geven (medezeggenschap), zodat de betrokkenheid verhoogt en er meer draagvlak wordt gecreëerd voor besluiten.
7. Regelmatig afstemmen over het werk, ambities en verwachtingen met een gesprekscyclus.
8. Bieden van scholing en professionalisering, afgestemd op individuele en gezamenlijke doelen, zowel voor startende- basis- als vakbekwame leerkrachten.
9. Alert zijn op signalen van disfunctioneren en tijdig en zorgvuldig hierin handelen.

Ook het personeelsbeleid is altijd in ontwikkeling en aan verbetering onderhevig. Voor de komende periode gaan we aan onderstaande beleidsvoornemens uitvoering geven:

Beleidsvoornemen

36: Het verzuimpercentage verlagen naar 5% of lager.

37: Het ontwikkelen van mogelijkheden tot duale carrièrepaden in de organisatie.

38: Het uitvoeren een kwantitatieve personeelsanalyse, waarbij de toekomstige personeelsbehoefte en het toekomstige personeelsaanbod wordt berekend.

39: De gesprekkencyclus volledig opnemen in het programma Coo7

4.1 Professionalisering

Zoals eerder genoemd in dit plan volgen de ontwikkelingen waarmee het onderwijs te maken krijgt elkaar in hoog tempo op. Wij sluiten met ons professionaliseringsbeleid daar waar mogelijk en wenselijk op aan. De afspraken die met ieder personeelslid over zijn professionele ontwikkeling worden gemaakt, worden vastgelegd in het bekwaamheidsdossier. Medewerkers werken ook aan een POP (persoonlijk ontwikkelingsplan). Hierin zijn de uitkomsten van het gesprek met de directie over scholing, toekomstige inzetbaarheid en eventuele doorstroming naar andere functies vastgelegd.

Elke school ontvangt per schooljaar een geormerkt professionaliseringsbudget en kan zelf keuzes voor scholing maken, de directie is hier verantwoordelijk voor. Als team kunnen wij ons als geheel scholen, maar ook scholing gericht op de individuele werknemer is mogelijk. Beleidsvoornemens uit dit schoolplan liggen hieraan ten grondslag liggen, evenals het verbeteren van het onderwijsproces, het schoolklimaat en de resultaten van de leerlingen. Voor de komende jaren gaan wij ons op de volgende onderwerpen professionaliseren:

Onderwerp	Deelnemers	Periode
AVG cursus (e-learning)	Alle medewerkers	Augustus 2019
PCM teamscholing	Alle leerkrachten	Oktober 2019
Met Sprongen Vooruit	Diverse leerkrachten	2019-2020
Mentorencursus (soms herhaling)	Alle leerkrachten	2019-2020
Eigen keuze medewerkers voor persoonlijke ontwikkeling (zie marap)	Alle medewerkers	2019-2023

4.2 Leerkrachtvaardigheden

Een belangrijk onderdeel wat van invloed is op de onderwijskwaliteit, zijn de leerkrachtvaardigheden m.b.t. het pedagogisch- en didactisch handelen. Dit is een belangrijk onderdeel van de basiskwaliteit.

Het *pedagogisch handelen* betreft het creëren van een veilig, ordelijk, functioneel, ondersteunend en uitdagend leef-en leerklimate, waarin kinderen zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen. Een veilig klimaat is de voorwaarde om tot ontwikkeling te komen. De leerkracht is positief en motiverend en gaat belangstellend met de leerlingen om die zorgt dat leerlingen het werk zelfstandig en/of samen met anderen kunnen uitvoeren. In ons veiligheidsbeleid staat ons schoolklimaat beschreven evenals de wijze waarop wij uitvoering geven aan de monitoring van de veiligheid en de coördinatie van het anti-pestbeleid.

Het *didactisch handelen* betreft het plannen en structureren van de les met behulp van de informatie over de ontwikkeling van leerlingen. Hierbij zorgt de leerkracht dat de leerlingen actief en betrokken zijn. Daarnaast is het doel van de les duidelijk en zijn de uitleg en opdrachten zo gestructureerd en gedifferentieerd in niveau, aanpak en/of leerstof dat leerlingen de leerstof eigen kunnen maken. De lessen zijn opgebouwd volgens het expliciete directe instructie model. Daarnaast maakt de leerkracht gebruik van coöperatieve werkvormen.

Om zicht te krijgen en te houden op de basiskwaliteit van deze vaardigheden, voert de directie regelmatig groepsbezoeken en flitsbezoeken uit aan de hand van een kijkwijzer. Na afloop volgt een systematische feedback op het handelen. Indien nodig vindt begeleiding en/of professionalisering plaats op team en/of individueel niveau. Eens per jaar voert de directie samen met een collega directeur een groepsbezoek uit, met als doel elkaar scherp te houden in het observeren en toepassen van de kijkwijzer.

Binnen CKC Drenthe stellen we eisen aan de vaardigheden van onze leerkrachten. De basiskwaliteit moet op de onderdelen Onderwijsproces, Schoolklimaat en Onderwijsresultaten met een voldoende zijn beoordeeld. Als ambitie stellen we dat de standaarden zicht op ontwikkeling, didactisch handelen, pedagogisch handelen en veiligheid met een goed worden beoordeeld. Hierin willen wij een voorbeeld voor anderen zijn.

5. Het financieel- en huisvestingsbeleid

Naast onderwijsbeleid en personeelsbeleid, geeft een onderwijsinstelling ook uitvoering aan het financieel- en huisvestingsbeleid. Beide onderdelen worden vanuit het bestuurskantoor uitgevoerd, in samenspraak met de directies. Doel van deze twee diensten is het zijn van een financieel gezonde stichting en het hebben van modern(e ingerichte) gebouwen, die voldoen aan de nieuwste eisen op het gebied van duurzaamheid en aansluiten op de onderwijsvisie.

5.1 Financieel beleid

Om zicht te hebben en houden op de financiële positie van CKC Drenthe hanteren wij een planning- en controlecyclus. Deze cyclus start met het vaststellen van een meerjarenvisie op onderwijs, die wordt vertaald in een meerjarenbegroting middels een interactief en beleidsrijk budgetteringsproces. Dit resulteert in een begroting voor vier jaren waarvan het eerste jaar de taakstellende begroting is en de overige jaren een doorrekening laat zien op basis van veelal dezelfde uitgangspunten. Naast de exploitatiebegroting wordt ook inzicht gegeven in de balans over dezelfde periode en specifiek de liquiditeit middels een uitgewerkt kasstroomoverzicht. Gedurende het jaar wordt tussentijds gerapporteerd middels een integrale managementrapportage. Vervolgens wordt in het jaarverslag en in de jaarrekening verantwoording afgelegd volgens de richtlijnen EFJ.

Als stichting zijn wij financieel gezond en kunnen we op korte termijn voldoen aan onze verplichtingen. Wij verwerven en besteden de onderwijsbekostiging conform wet- en regelgeving. Wij willen in de komende jaren nog efficiënter en effectiever gebruik maken van de onderwijsbekostiging (van een voldoende niveau naar een goed niveau).

5.2 Huisvestingsbeleid

CKC Drenthe maakt gebruik van een voorziening onderhoud om ook in de toekomst garant te staan voor kwalitatief goede gebouwen die passen bij de onderwijsvisie. De schoolgebouwen en installaties voldoen aan de daarvoor gestelde eisen. Er wordt binnen de stichting onderscheid gemaakt tussen groot en klein onderhoud. Kleine preventieve reparaties en onderhoud wordt door de eigen technische dienst uitgevoerd.

Om zicht te houden op de inkomsten en uitgaven hanteert CKC Drenthe een meerjaren onderhoudsplanung (MJOP) gecombineerd met een onderhoudsrapportage waarin de conditie van het gebouw met zijn installatie wordt aangegeven.

Om invloed te hebben op het ontwerp van een gebouw is CKC Drenthe zo dicht mogelijk bij bouwactiviteiten betrokken, dit kan door zelf als bouwheer op te treden. Wanneer een school wordt gevestigd in een MFA zal de gemeente vaak als bouwheer optreden. De stichting verzorgt in sommige gevallen wel de exploitatie en beheer van deze MFA's.

6. Stelsel van kwaliteitszorg

Binnen CKC Drenthe hebben wij een duidelijke kwaliteitscultuur opgebouwd gericht op de bewaking en verbetering van het onderwijsproces, het schoolklimaat en de resultaten van de leerlingen. Volgens een systematische en cyclische wijze werken wij aan een continue verbetering van deze drie onderdelen. Meerdere geledingen zijn hierbij betrokken vanuit hun eigen rol. Input en data, benodigd voor het sturen op processen, wordt zowel intern als extern verzameld. Om na te gaan of we ook doen wat we zeggen zijn doelen beschreven, processen ingericht en evaluatiemomenten ingebouwd. In het document 'Strategisch kwaliteitsmanagement' staat deze cyclus beschreven. Hieronder lichten we in het kort ons stelsel van kwaliteitszorg toe.

Vijf geledingen dragen vanuit hun eigen taak en verantwoordelijkheid bij aan een optimale kwaliteitszorg, het betreft de leerkracht, de intern begeleider, de directie, het college van bestuur en de medewerkers van het bestuurskantoor.

De leerkrachten dragen zorg voor een goede uitvoering van het pedagogisch- en didactisch handelen en maken hierbij gebruik van geanalyseerde toetsgegevens. Trendanalyses worden zowel op leerling- als groepsniveau gemaakt en kunnen input geven voor de noodzaak tot het verbeteren van processen.

De intern begeleiders zijn verantwoordelijk voor de coördinatie en uitvoering van het ondersteunings- en innovatiebeleid in de school, het uitvoeren van groepsobservaties, begeleiding en coaching van leerkrachten en het onderhouden van contact en het samenwerken met partners vanuit het sociale domein. Al deze taken leiden tot terugkoppeling van bevindingen, (trend)analyses en voorstellen aan de directie ten behoeve van de verbetering van de kwaliteit.

De directies sturen het onderwijsproces op de school aan en verantwoorden zich twee keer per jaar naar het College van Bestuur via de managementrapportages. De directie betreft het team bij de ontwikkeling van het beleid, bespreekt de voortgang, resultaten en ambities. Voor het sturen op het onderwijsproces maakt de directie gebruik van zowel interne- als externe data. Hiermee kan de directie/school:

- De ontwikkeling van individuele leerlingen volgen (leerlingniveau).
- Het lesprogramma bijstellen (vernieuwingen op groepsniveau).
- Op schoolniveau nagaan waar verbeteringen mogelijk zijn.

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijsproces, het klimaat en de resultaten op alle scholen. Zij stuurt daarnaast op stichtingsniveau het strategisch beleid aan, stelt een richtinggevend kader en beschrijft de stichtingsdoelen. Het College van Bestuur:

- Voert twee keer per jaar managementgesprekken met de directies en stuurt indien nodig op onderdelen mee.
- Stuurt een intern auditteam aan, ontvangt de rapportages en stuurt indien nodig op onderdelen mee.
- Voert jaarlijks functioneringsgesprekken met de directies en driejaarlijks een beoordelingsgesprek. Indien gewenst kan hiervan worden afgeweken.
- Kan, bij onvoldoende gebleken kwaliteit van een school en/of directie, besluiten om maatregelen toe te passen met als doel de onderwijskwaliteit terug te brengen tot een minimaal voldoende niveau.
- Stelt eens in de vier jaar het strategisch beleidsplan op, waarin stichtingsdoelen en de visie op leren en ontwikkelen staat verwoord.
- Besteedt de onderwijsbekostiging conform wet- en regelgeving en handelt deskundig, integer en transparant.

- Stelt drie keer per jaar een managementrapportage op voor de Raad van Toezicht.
- Schrijft een jaarverslag met daarin een verantwoording van de activiteiten van het betreffende schooljaar. De doelen van het strategisch beleidsplan zijn hierin leidend.

De medewerkers van het bestuurskantoor zijn in hun werkzaamheden faciliterend aan de scholen en het CvB. Dit betekent dat de medewerkers:

- Ondersteunen bij het verzamelen en (on)gevraagd interpreteren van data (resultaten, opbrengsten, financiën, scholing, personeelsbeleid, verzuimpercentages etc.)
- Ondersteunen en adviseren bij ondersteuningsvragen van leerlingen en leerkrachten. De medewerkers kunnen meedenken over groepsindelingen, formatie keuzes en pedagogische- en didactische interventies.
- Op regelmatige basis de scholen bezoeken om vanuit hun specifieke deskundigheid zaken met de directie door te spreken. Dit ter verbetering van de onderwijskundige en bedrijfsmatige processen.
- Fungeren als adviseur, alert zijn op (landelijke) ontwikkelingen, scholen vertegenwoordigen bij externe contacten, meedenken in processen en op stichtingsniveau verbeteronderwerpen signaleren.

7. Samenvatting voornemens 2019-2023

De in dit schoolplan genoemde beleidsvoornemens zijn hieronder schematisch weergegeven en verdeeld over de komende vier jaren. Dit geeft inzicht in wanneer een onderdeel in welk schooljaar centraal staat.

	Voornemen Ondersteuning	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
1	Opstellen van een nieuw Ondersteuningsprofiel.				
2	Wij geven uitvoering aan het VVE beleid en aan de nieuwe inzet van intern begeleiders in de kinderopvang en bij de peutergroepen.				

	Voornemen onderwijs algemeen	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
5	Verbeteren van het didactisch handelen d.m.v. klassenbezoeken, flitsbezoeken, gesprekken				
7	Plusgroepen realiseren voor kinderen uit groep 1 t/m 4.				
8	Vergroten ouderbetrokkenheid t.a.v. leerlingen informatie.				
11	Realiseren van een nieuwe methode begrijpend- en technisch lezen groep 4 en 5				
17	Borgen leerstofaanbod groep 1 en 2 en onderzoek naar een nieuw leerl. volgmodel				
18	Vervolg cursussen Met Sprongen Vooruit				
19	Oriëntatie op Engels in de onderbouw				
20	Oriëntatie en aanschaf nieuwe methode rekenen				
21	Oriëntatie op het vak Techniek en Science evt. implementatie nieuwe methode/werkwijze incl. natuur				
22	Jaarlijkse techniekdag groep 1 t/m 6 en Groep 7 en 8 een techniekdag op het VO				

23	Actualiseren beleidsplan doorgaande lijn Techniek				
24	Leren programmeren bovenbouw				
25	Cultuurbeleidsplan uitbreiden met Cultureel Erfgoed				
26	Oriëntatie op een nieuwe methode sociale redzaamheid				
28	Oriëntatie of trefwoord ook in de peutergroepen gebruikt kan worden				
31	Invoering EKO (Echt Kleuter Onderwijs) en Ivs van Pravo.				
33	Uitbreiden kindgesprekken en de leerlingen meer eigenaar maken van hun leerproces				

Voornemen Dalton		2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
6	Aanpassen Daltonboek als doorgaande lijn kindcentrum zoals beschreven in het visitatieverslag.				

Voornemen kwaliteitszorg		2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
4	Verbeteren van 'zicht op ontwikkeling' d.m.v. aanpassen van de logboeken.				

Voornemen Organisatie		2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
9	Vergroten van de inzetbaarheid van de studenten leerafdeling binnen het kindcentrum.				

12	Overgang groep 2 naar groep 3 verbeteren door Kindvolgend Leesonderwijs				
13	Verbetering klassenmanagement o.a. m.b.v. EDI				
15	Werken aan 21 ^{ste} eeuwse vaardigheden. Onderzoekend en ontwerpnd leren.				
29	Opzetten doorgaande lijn voor o.a. LVS, themaplanning en gezamenlijke hoeken				
30	Samenwerkingsactiviteiten uitbreiden en beschrijven				
32	Vanaf schooljaar 2019 een aanzet geven om het onderwijs anders te gaan organiseren. (o.a. via de pilot Kindvolgend Leesonderwijs)				

	Voornemen Financiën en huisvesting	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
3	De doelmatigheid van het financieel beheer verbeteren tot het niveau 'goed'				
10	Onderzoek starten naar uitbreidings-/aanpassingsmogelijkheden schoolgebouw.				
16	Aandacht en bewustwording voor meer duurzaamheid, o.a. gescheiden inzamelen van afval				

	Voornemen personeel	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
13	Nascholing ICT vaardigheden m.b.t. 'teams'en werken in de 'cloud'				
27	Uitbreiding uren vakleerkracht gymnastiek				

36	Het verzuimpercentage verlagen naar 5% of lager.				
37	Het ontwikkelen van mogelijkheden tot duale carrièrepaden in de organisatie.				
38	Het uitvoeren van een kwantitatieve personeelsanalyse, waarbij de toekomstige personeelsbehoefte en het toekomstige personeelsaanbod wordt berekend.				
39	De gesprekkencyclus volledig opnemen in het programma Coo7				

	Voornemen ICT	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
12	Nascholing ICT vaardigheden m.b.t. 'teams'en werken in de 'cloud'				
14	Meer aandacht voor mediawijsheid				
15	Werken aan 21 ^{ste} eeuwse vaardigheden. Onderzoekend en ontwerpnd leren.				
34	Omzetten administratiesysteem van Esis naar ParnasSys				
35	Leren werken met chromebooks				

	Voornemen kinderopvang	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
	Doorgaande lijn opzetten: LVS, themaplanning, gezamenlijke hoeken				
	Invullen rol IB-er				
	Samenwerking uitbreiden en beschrijven				

